

ABONAMENTUL.

Un an 80 cor. (60 lei)

1/2 an 40 „ (30 lei)

1/4 an 20 „ (15 lei)

O lună 7 „ (5 lei)

Un nr. 30 fil. (25 bani)

□ □

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 1 cor., a doua
și a treia oară 80 fl.

Manuscrite sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII“ Blaj.

□ □

ZIAR NAȚIONAL — APARE ZILNIC.

Preoții

Încă se vor întruni în congres, unde se vor sfătui asupra problemelor mai înalte, ce preocupă viața noastră bisericească. Congresul acesta este, de sigur, necesar, după cum s'a dovedit de necesar la toți ceilalți. În situația esențial schimbată, prețimea trebuie să se îngrijască de cu bună vreme, ca vremile noi să nu-i afe cu totul nepregătiți.

Se deschid o mulțime de cariere noi, cari în privința materială vor fi mai bine retribuite de cum au fost preoții. Urmarea firească ar fi, că numărul clericilor s'ar reduce, iar preoți mai tineri ar trece la alte cariere — dacă nu se vor lua măsuri, ca preoții, să nu mai fie împărțâșiți ca până acum, de congrue și ajutoare mai mult sau mai puțin sigure, ci să fie împărțâșiți de *salarul regulat*, ce le compete după cvalificația lor, bucurându-se de gradațiuni cvinvenale și dreptul de pensie, ce-l au toți ceilalți funcționari.

În afară de chestia aceasta, mai sunt altele multe, cari trebuiesc discutate și modificate, conform cerințelor vremii, cu cari și biserica trebuie să țină pas, dacă nu vrea să rămână în urma tuturor.

Nu ne indoim, că congresul va ști să discute toate aceste chestii, cu gravitatea și demnitatea, de care clerul nostru a dat dovadă în totdeauna.

Clerul ambelor biserici românești se va întruni separat, iar mai apoi vor avea contact, în punctele, cari li interesează deopotrivă.

Congresul acesta ne interesează foarte de aproape, căci în el se vor discuta problemele cele mai importante, ce vor agita viitoarea noastră viață bisericească.

Al.

Comerțul român dezvoltat prin băncile române.

E superflu să vorbim mult despre însemnătatea industriei și a comerțului la un popor; fiecare dintre noi știe, că un popor fără industrie și comerț nu poate exista între popoarele conducătoare.

Industria și comerțul ridică un popor, și când începe a le negliga, — și poporul vine în decadență.

Din istoria Babilonului știm că locuitorii vechi, după ce prin industrie și comerț au dus statul la înflorire și s'au îmbogățit, s'a pus pe domnie și a început a negliga industria și comerțul.

Aceasta au observat-o niște semiți, străini. S'au strecurat pe încetul în Babilon, au îmbrățișat industria și comerțul cu tot adinsul, au ajuns la avere și putere, au delaturat pe locuitorii vechi din toate pozițiunile și ei au fost apoi conducătorii statului.

Am găsi poate asemenea exemple și din era mai nouă și și mai aproape de noi.

Noi românii transilvăneni și ungureni, cari acum trecem sub sceptrul României mari, avem neînsemnată industrie și puțin comerț, putem zice că și din vina noastră, că nimenea nu ne-au împedat, ca să avem industria și sdraveni, și comerțianți solizi.

Nu multă plăcere vom face României mari, dacă vom merge numai să cedăm pământ și funcțiuni, că atâta nu e destul ca se înaintăm binele de obște și să înălțăm națiunea română.

Trebuie să fie între noi mulți și de aceia, cari știu învârti ciocanul, cumpăna și cotul, ca să producem obiecte de industrie folositoare și pe acelea să le ducem la aceia, cari au lipsă de ele.

În Transilvania și Ungaria atât comerțul cât și industria, în mare parte e în mâni străine, cari ne jefuesc după cum le place. — E revoltător că suntem siliți să plătim litra de

petroleum cu 10 coroane și kilo de sodă cu 20 cor. și pachetul de țabac, pe care statul îl vinde cu 16 fileri, cu 4—5 coroane.

Cum vin niște jidani, ba și niște țigani, de au petrol, sodă și țabac de vândut, iară noi ba, că administrația nu ne dă, deși am rugat-o să ne distribue?

A adus Dumnezeu timpul că noi să ne emancipăm și cu comerțul și industria de subjugul străinilor.

Trebuie să-le facem pe acestea cu trup cu suflet român. nu ca ungurii, cari s'au îndestulit cu atâta, că cărțile de comerț și corespondența să fie unguerească, apoi neguțătorii aibă și trei rânduri de perciuni!

Noi dorim ca comerțul să aibă și limbă, dar și pungă românească.

Românul dacă ajunge la avere și stare bună, își crește familie în spirit național, sprijinește toate institutele culturale românești, pe când străinii, deși își vorbește românește de-te îmbeată, nu dă nici o para spre scopuri românești ba la spate te și desprețuiește. Acum doi ani neguțătorii de ungar, băteau românii din bolte afară și îi mânuau să cumpere delă români. — Le vom împlini dorința. — Pentru asta să cumpărăm noi dela străini?

E drept că nouă acum, afară de slăbăciunea noastră, și administrația ne-a împedat să îmbrățișăm unele rămuri ale comerțului.

N'a putut românul să câștige un drept de formație în perirea capului, ba și de crișmărit și de vândut țabac, numai cu mari greutate și șicanare. Și acestea se pot îndrepta acum. Administrația se creze în tot orașul și satul unde sunt și acum apotece, încă un post de farmacie, și aceia să o dea la români, dar cu acea restricțiune, că nici să o poată vinde, nici da în arindă, fără dacă nu-și poate exercia dreptul, acela să recadă la stat, care să-l conferească apoi altui român.

Licențele de crișmărit, dacă preste tot va mai fi iertat să se vândă beuturi spirituoase (ce ușor s'ar potea sistă de tot,) să se revideze și să se conferească în proporțiunea naționalităților.

Acuma în un sat cu 2000 suflete române și 4 jidane, sunt 4 crișmari de jidov și nici un român n'a putut câștiga licență de crișme nici de a putea vinde țabac.

Ca să putem încurând pune comerț și în mâni române, ar trebui să-l organizăm cum e organizat comerțul țabacului în Austro-Ungaria.

Statul adecă, cumpără țabacul din străinătate, prin consuli săi, iară cel ce se producea în țară îl răscumpără prin oficiile sale create spre scopul acesta.

Materialul așezat îl așează în magazine mari, până dospește, după aceea îl duce în fabricile de țabac și-l prelucră. De aici fabricațiile de țabac vin în magazinele de vândut împărțiate prin toate provinciile, de acolo își procură apoi material de țabac traficele cele mari, și dela acestea traficele celea mici, de cari sunt de tot multe.

În modul acesta țabacul adunat de pe insulele oceanului pacific și ale Americii, trece numai prin 3—4 mâni, până ajunge la consumentul din munți.

(Va urmă.)

Chestiuni igienice.

Desinfecția.

Una din chestiunile cele mai importante în cazuri de boale infecțioase este desinfecția.

Sub desinfecție înțelegem un procedeu bine determinat în contra distrugerii microbilor în boalele infecțioase, sau a materiilor infecțioase, cari în anumite boale emană dela corpul bolnavului, sau cari se grămădesc și se formează în alt mod în diferite locuri.

Scopul desinfecției este a împedea materiile infecțioase ca

să fie transmise oamenilor sănătoși, ale distruge sau ale modifica ca astfel se devie nevătămătoare pentru a putea infecta pe nimeni.

1. O desinfecție riguroasă să prescrie: pentru vărsatul negru sau bubos, difterie, cholera, tifus, febră tifoidă febra recurentă etc.

2. O desinfecție mai puțin riguroasă este prescrisă; pentru scariatină, pojar, desinterie etc.

3. Desinfecția este necesară la: Tusa convulsivă, Thisia pulmonară, Pneumonia contagioasă, conjunctivită gravuloasă, Pustulă malignă, Turbarea, Febra puerperală.

In asemenea cazuri igiena recomandă o curățenie scrupuloasă a bolnavului, a persoanelor și a obiectelor cari li înconjură. In aerizarea activă a camerei bolnavului, în depărtarea urgentă a materiilor infecțioase și în nimicirea obiectelor infectate fără valoare.

1. Sol. Carbolică de 40,0 apă comună adică 4 gr. acid car-

bolic și 100 gr. apă comună, sau mai subțiat de 20%.

2. Sol. de Sublimat corrosiv foarte des întrebuințată mai ales la boalele infecțioase de 1:1000 gr.

3. Alcoolul, oțetul, acidul pieric, tanic, permanganatul de potasă — chlorul sub diferite combinațiuni etc. etc.

4. Fierberea obiectelor infectate în apă timp de cel puțin 1/2 oră.

5. Aerul, prin deschiderea ferestrelor și a ușilor, pe cum și unai ales razele soarelui au o putere desinfecțatoare foarte mare.

6. Curenții de vapori de apă fierbinte se întrebuințează foarte des pentru desinfecția vestimentelor și a unor obiecte.

7. Arderea obiectelor fără valoare în cazurile de infecții contagioasă și epidemice; în cazurile când desinfecția nu s'ar putea face complet.

Prof. Dr. Hâncu.
(Va urmă.)

Românii și școlile de stat ungurești.

(Continuare).

3. *Academii.* Academii pentru drepturi au fost în vechea Ungarie 7, anume în Kassa cu 14 profesori, Orade cu 8 profesori — acestea de stat —, în Eger cu 10, Pécs cu 10, Kecskemét cu 16, Sighetul Marmăției cu 10, Sárospatak cu 13 și Eperjes cu 15 profesori. Cu totul au fost 96 profesori, dintre cari nici unul n'a fost român.

Despre seminariile teologice, respective *academii teologice*, nu vorbim.

Alte academii: In Selmecbánya pentru silvanistică și montanistică cu 22 profesori, în Pesta pentru veterinarie cu 40 profesori, în Kassa cu 14, în Keszthely cu 12, în Cluj cu 18, în Magyaróvár cu 16 și în Dobrița cu 16 profesori.

Profesori la academii au fost cu totul 234, dar durere *nici unul nu e român.*

4. Licee.

Toate cele de mai sus rămân ca simple constatări. Importanță de actualitate au școlile secundare.

Țara întreagă a fost împărțită în 12 așa numite directorate supreme, de cari pe teritoriul locuit de români au fost 5 cerouri. Directori supremi români n'a fost *nici unul.*

Numărul liceelor din vechea Ungarie e 194, cu 2862 profesori, neluând în acest număr profesorii de religie, dintre cari confesionali sunt 125, de stat, comunale și fundăționale 64. — Din acestea în partea din coace de Tisa sunt 81 confesionale 4 românești: în Beiuș, Blaj, Brad

și Brașov), și 25 de stat, fundăționale și comunale (românesc liceul din Năsăud).

Cele confesionale neromânești au caracterul lor particular, nu cad în cadrele acestui articol. La cele 39 licee neconfesionale de dincolo de Tisa funcționează aproximativ 800 profesori. La toate liceele de dincolo de Tisa funcționează abia 12 profesori români, anume:

Liviu Albu, Băfta; Vasile Candra (Budapesta II, gimn. epp.); Simion Gocan (Budapesta VII, Barcsay); Silviu Măcuș (Czegléd); Vincențiu Nicoară (Fiume); Dr. Zaharie German (Lőcse); Ștefan Ditelean (Szabadka); Sabin Mărginean (Szabadka); Dr. Vasile Lohan (Seghedin); Isac Lintia (Zalaegerszeg) și Alesandru Mărginean (Zombor).

Socotind deci numai profesorii dela liceele neconfesionale profesorii români fac 1'3%.

La cele 24 licee de stat de dincoaci de Tisa funcționează cu totul 388 profesori.

Din aceștia români:

Directorii: —

Profesori: 9, adică abia 2'22%, anume:

Eugen Mera (Dej); Mihail Dugariu (Caransebeș, numai pentru l. română); Dr. Terențiu Olariu (Kis-Várda); Eugen Christian (Becicherec); Nicolae Stoia (Chichinda); Dr. Lazar Nichi (Panciova); Victor Raț (Petrojeni); Dr. Ioan Nicoară (Gherla); Ioan Pop (Făgăraș).

In rezumat: *In vechea Ungarie întreagă n'a fost dintre români nici un director suprem, nici un director de li-*

ceu (nu e vorba de liceele românești) și abia 21 — și douăzeci și unu profesori! și un singur liceu (Caransebeș, unde se propunea și l. română! (Să nu se uite că e zidit cu bani românești). — Ce spunea legea de naționalități din 1868?!

Ca să nu pară socoata prea exagerată, să admitem, că numărul profesorilor români dela liceele de stat e mai mare, decât cel prezentat mai sus. Vor fi între bieții profesori și de

aceia, a căror părinți au fost Morariu, iar ei și familiile lor — sub forța Imprejurărilor — își vor fi scris numele Molnár. Apoi datele de mai sus sunt din 31 Decembrie 1916, iar în ultimii doi ani, de necesitate, vor fi fost aplicați la școlile de stat și vre-o câțiva profesori români din generația mai tineră. Cu toate acestea, abia va fi ceva schimbare în procentuarea de mai sus. (va urmă.)

Tr. Gherman.

Cântec.

*Vine iarna mohorită,
Vine iarna, neaună cade
Vântu-mi geme la ferestre
Triste-acurduri de balade.*

*Doamne, Doamne lumea asta
Și vieța cum se trece
Și cu ori ce clipă moartă
Inima mi-e tot mai rece...*

*Și la geam când îmi va bate
Mâne, trista dimineață —
Și inima mea sărmana
Va fi poate-un sloiu de gheață...*

Ovidiu Hulea.

Privitor la grevă

ni se comunică din Sibiu: Avem toate datele necesare pentru a putea afirma că bolșevismul și greva sunt armele, pe cari oficialitatea și funcționarii maghiari din teritoriul ocupat de români le folosesc în ultima lor disperare crezând că astfel vor putea ajunge la distrugerea statului român, care n-o pot face cu armele dreptății. S'a constatat că greva din Ardeal a fost anume pusă la cale de Unguri angajând spre acest scop elemente, cari n'aveau nici o legătură cu socialismul și ea a fost susținută chiar contra voinței muncitorilor de către funcționarii de stat, cari și-au ridicat în mod abuziv lefurile pe trei luni înainte. De sine înțeles că Conziliul dirigent își va ști face datorința față de aceste abuzuri. El are datorința de a se îngriji de ordinea publică și de banii publici și nu va esita nici un moment să ia măsurile necesare pentru sanarea răului, folosind în caz de lipsă mijloacele cele mai energice. Conziliul dirigent condus de simțul de frățietate și nizuința sa de a nu provoca susceptibilități a procedat cu prevenire în preluarea și exersarea puterii publice. Această prevenire va trebui să-și găsească marginile acolo, unde începe periclitarea intereselor mai mari sociale și de stat.

Date pozitive dovedesc, că în ținuturile neocupate se organizează bande săcuiști și trupe iregulare recrutate pentru a neliniști și maltrata populațiunea românească. Aceste bande sunt susținute cu bani din visteria statului ungar. Această procedură stă în absolută contradicție cu condițiunile de armistițiu și întru cât acestor stări de lucruri nu se va pune capăt, luarea contramăsurilor nu va întârzia.

Prizonierii noștri din Verona.

Onorată Redacție!

Rugăm să binevoiți a publica pentru liniștirea alor noștri de acasă, că următorii ofițeri români ne aflăm împreună în prisoare italiană și suntem cu toții sănătoși:

Căpitan Demetriu Popoviciu, din Caransebeș.

Locotenenții: Ioan Tampa, funcționar de bancă, din Brașov, Eugen Călugăru din Crăciunelul de sus.

Sublocot.: Nicolae Ciura — Abruș; Dr. Emil Pop, avocat, Aiud; Romul Ștef, tehnic, M. Decea; Laurențiu Fodor, Tâmpăhaza; Teodor Corbean, învățător, Sâncel; Emil Cheșcheș, inv. Poiana Aiudului; Simeon Lazar, inv. Cucerdea; Octavian Dumitrean, inv. Șard; Liviu Pop,

Aiud; Augustin Rîșniță, Valea Sasului; Niculae Laurențiu, inv. Ibașfalău, George Bolocan, — Cupca (Bucovina).

Stegarii: Mihail Breazu — Mihalț; Arghir Popa — Ciugudul de jos; Demetriu Stindean, funcț. de bancă — Turda; Laurențiu Vavric — Czudei (Bucovina).

Asp. de oficeri: Nicolae Olariu, funcț. de bancă — Abrud; Alexandru Hoda, inv. — Banabic; Ioan Popa — Tohanul vechiu; Ioan Biriș, inv. — Căpâlna de de jos; Sofron Mitrea — Stremț.

Tabăra de prinsonieri: Verona, 27 Nov. 1918.

Dr. Emil Pop.

NB. Toate foile române sunt rugate să publice acest avis.

Oficiale.

Nr. 170/1919.

Circulară.

Cătră direcțiunile școlilor normale de băieți românești.

Având în vedere necesitatea unui corp didactic cât mai numeros pentru organizarea învățământului public și ținând seamă de piedecile din trecut și de greutățile momentane de azi, cari stau în calea pregătirii fetelor ca *învățătoare*, resortul cultelor și instrucțiunii publice dă de pe acum dreptul elevelor române, cari se dedică carierii didactice, să se înscrie, fie ca privatiste, fie ca ordinare, la oricare din școlile normale românești, preparandii de băieți.

Elevetele privatiste vor da examen în regulă la sfârșitul anului școlar, împreună cu elevii ordinari.

Direcțiunile școlilor normale vor face pe cale publicistică un apel, prin care, cu provocare la circulara prezentă, vor îndemna părinții să-și înscrie chiar de pe acum fiicele la una din școlile normale. Acestor eleve li-se socotește anul întreg, având favorul de a da examen legal la sfârșitul anului școlar curent.

Sibiu, 11 Ianuarie 1919.

Vasilie Goldiș,

șeful resortului de culte și inst. publică.

Nr. 181/1919.

Notă circulară.

Cătră toți revizorii directorii superiori și autoritățile confesionale de toate categoriile.

Pornind din principiul justiției reclamat de poporul nostru pe toate terenele vieții publice și în conformitate cu dispozițiile noaste privitoare la dispensarea elevilor români de studiul obligat al limbii maghiare, ordonăm:

Toți elevii români dela orice categorie de școală publică, cari la sfârșitul anului școlar trecut 1917/18 au primit din limba

maghiară nota „nesuficient“, fiind îndrumați, fie la examen de corigență, fie la repetarea clasei, se declară absolvenți de aceasta consecință a legilor ungurești. Directorii școlari sunt îndrumați să anunțe pe elevi și părinți despre aceasta, introducând în atestatele celor interesați clauzula de anulare a notei „nesuficient“, cu provocarea la circulara prezentă.

Sibiu, 11 Ianuarie 1919.

Vasilie Goldiș,

șeful resortului de culte și inst. publică.

Nr. 6. S. VI. 1918.

Notă circulară

despre modificările făcute în învățământul public.

Cătră toți revizorii școlari de stat.

Domnule,

Având în vedere interesele superioare ale noului stat român precum și ale poporului românesc din teritoriile alipite la regatul României, resortul cultelor și al instrucțiunii publice ia următoarele măsuri: În toate școlile supuse jurisdicțiunii revizorilor (grădini de copii de sta, școli primare de stat și comunale, școli civile de stat și preparandii de stat, școli profesionale de stat), istoria și geografia Ungariei se înlocuiește cu istoria Românilor și geografia țărilor locuite de Români. Elevii români ai acestor școli sunt dispenzați de limba maghiară, în locul căreia ei vor învăța în mod obligator limba română.

În toate grădinile de copii, precum și în școlile primare de stat și comunale din stat curat românești, sau cu mare majoritate românească, învățământul va fi predat de acum înainte la toate materiile numai în limba română.

Limba maghiară se elimină din aceste școli, iar în locul istoriei și geografiei Ungariei se introduce istoria Românilor și geografia țărilor locuite de Români.

Domnii revizori școlari ne vor arăta școlile, unde nu sunt puteri didactice pentru predarea învățământului în limba română.

În grădinile de copii și școlile primare de stat dela orașe, unde se găsește elevi români în număr suficient, aceștia vor fi separați și li se va da toată instrucția în limba română.

Sibiu, 29 Decembrie 1918.

Vasilie Goldiș,

șeful resortului de culte și inst. publică.

Nr. 177/1919 Pres.

Ordonanță.

Cătră comisariatele financiare.

Resortul financiar al Consiliului Dirigent prin aceasta di-

spune, ca comisariatul de finanțe, după primirea acestei ordonanțe, toate rapoartele, pe cari le-a înaintat până acum ministeriilor guvernului maghiar din Budapesta, de aici înainte să le înainteze resortului de finanțe al Consiliului Dirigent din Sibiu, sau oficiilor competente din administrarea sa.

Sibiu, 14 Ianuarie 1919.

Dr. A. Vlad,

șeful resortului de finanțe.

Din „Gazeta oficială“ Nr. 5.

Di Iuliu Maniu, președintele Consiliului și șef la resortul internelor publică o circulară, pentru propuneri privitoare la o nouă împărțire a circumscripțiilor administrative (judiciare, electorale). Propunerile se vor înainta până la 31 Ian. n. 1919.

Di ministru al cultelor V. Goldiș sub Nr. 7. S.—1918 adresează o circulară cătră toate inspectoratele școlare de stat din cuprinsul teritoriilor supuse guvernării consiliului dirigent român, prin care li-se aduce la cunoștință, că toate organele școlare vor sistă orice legătură cu ministerul maghiar, adresându-se de aici înainte exclusiv resortului dela Sibiu. Pentru anul acesta școlar se menține deocamdată vechea organizație școlară. Numirea de „inspector școlar regesc“ se înlocuiește cu cea de „revizor școlar“.

Înștiințare *).

Toți elevii institutului pedagogic gr.-cat. român din Blaj, cari din deosebite motive până azi nu s'au înscris ca elevi, — sunt provocați ca fără amânare să se prezinte în cancelaria direcțiunii, pentru înscriere.

Ceice pân la 15 Februarie a. c. st. n. nu vor implini acest ordin, vor fi considerați numai ca elevi privatști.

Blaj, la 31 Ianuarie 1919.

Ioan F. Negruțiu
director.

Informațiuni.

* **Congresul preoților uniți cu Roma.** Primim informația: Am folosit prilejul de a cerceta pe părintele protopop Dr. Dăianu și a-l întreba una alta. M'a autorizat să public, că cercetat fiind din mai multe părți, s'a hotărât, în înțelegere cu alți preoți fruntași să convoace aici, la Cluj un congres liber al preoților noștri uniți cu Roma.

* Toate ziarele române sunt rugate să reproducă aceasta înștiințare.

— Acum, când toate branșele se organizează — zicea — nu-i mirare, că și preoții caută a se organiza. Că preoții nu s'au grăbit tocmai așa mult, o socotesc o notă bună în favorul lor. Ori câte interese particulare ar avea și preoții, în lumea de scumpete, în care trăim, totuși ei țin, și trebuie să țină, la interesul superior al bisericii, ce o servesc, și al misiunii ideale, ce o au. De aceea congresul preoților trebuie să fie, nu numai o organizare, ci mai ales o manifestare, prin care să-și precizeze atitudinea lor față cu noua situație, cu noua lume, în care cu ajutorul lui Dumnezeu, am ajuns. Manifestația aceasta trebuie să fie deamă și la înălțimea zilelor istorice, ce trăim.

Cât pentru timpul congresului di protopop Dr. Dăianu, crede, că se va ține spre sfârșitul lui Februarie st. n. — sau dacă din vre-o cauză nu s'ar putea atunci, va trebui să rămână pe după Paști, pe „săptămâna luminată“, — cum se zice — fiindcă în timpul postului mare — bine înțeles — nu s'ar putea ține.

Se crede, că și preoții bisericii surori, frații gr.-or. vor ține un asemenea congres. E cu putință, ca aceste două congrese, prin anumite delegațiuni să iee contact, pentru a se sfătui împreună în chestiunile comune clerului ambelor bisericilor române din Ardeal.

Intrebări cari așteaptă răspuns. Care va să zică: Săcuii domnului Apáthy totuși opun rezistență, și au loc ciocniri la Ciucea și la Huedin?

Ei bine — ciocniri să fie dară, dar pentru ce nu se fac *asentări*, ca aceste ciocniri să se rezolve definitiv, în câteva zile?

* **În locul Sârbilor** o să vină, peste 3—4 zile, trupe franceze, cari o să ocupe comitatele Timiș și Torontal. La Vârșet au și soșit deja numeroase trupe franceze.

* **În Anglia**, după vești din Haga, a erupt grevă generală.

* **Balassagyarmat** a fost reocupat de trupe maghiare, după o aprigă luptă de stradă cu bohemii.

* **Italianii** au început să evacueze orașul Fiume. Faptul acesta a produs o vădită depreșiune în sânul populației italiene din oraș. După vești din Viena în curând o să evacueze și partea germană a Tirolului sudic.

* **Ungaria** a oferit României hârtie și piele în schimbul cărbunilor.

* **Familia Tarului**, după vești din Copenhaga, trăiește. Intreagă familia e sănătoasă și se află în Rusia, ascunsă la prietini vechi, cari i-au apărut până acum și-i vor apăra și de aci încolo, spune corespondentul lui „Morning Post“.

* **Social democrații** din Budapesta au exclus din partidul lor pe bolșevici.

* **Generalul Pathé** a părăsit, ieri dimineața, Clujul. Nu peste mult se va reîntoarce iarăși.

* **Numai în 2 Mai** se va întruni Conferința generală de pace, în Versailles, la care vor lua parte delegații tuturor țărilor beligerante. Francezii se leagă de aceasta zi, fiindcă în 2 Mai 1871 s'a încheiat pacea dela Frankfurt.

* **La Kunfi**, ministrul unghuresc de culte, s'a prezentat zilele trecute o delegație a tuturor confesiunilor din Ungaria, pentru ca să prezinte protestul acestora împotriva escluderii instrucției religioase din școli. — La aceasta ministrul a declarat, că el pentru aceea a intrat în guvern, ca să-și poată înlăptui ideile și principiile sale socialiste. Religia, conform programului social-democrat, este o afacere privată și ca atare statul nu poate permite religia în școli, ca obiect de studiu. Oricare părinte și oricare stat are dreptul de-a instrui în religie pe băieții, cari sunt aplicați la aceasta, dar numai afară de școală.

* **Bohemii**, amăsurați îndrumărilor primite dela consiliul militar suprem din Versailles, o să-și retragă trupele după linia demarcațională. O să evacueze probabil și teritoriile germane din Bohemia; locul lor o să-l ia trupe de ale antantei.

* **În Cluj**, după disordinile din săptămâna trecută, decurg aspre perchiziții de arme. Perchizițiile le face armata română. Impiegații dela poșta și telegraful din Cluj, au denegat să subscrie declarația, prin care recunosc de obligatoare numai ordinile guvernului din Sibiu și a celui din București. La aceasta li-s'a adus la cunoștință, că sunt dimiși din slujbe.

* **La Arad** a sosit ieri un regiment de vânători africani. Nu peste mult va sosi și generalul Gambetta.

* **Comandantul trupelor franceze**, cari au ocupat teritoriile unghurești, a dat ordin ca jăfuitorii și bolșevicii să fie transportați la Salonic — și de acolo în Africa, la Sudan.

* **Cușovia** va fi ocupată zilele aceste de trupe italiene, cari vor lua locul bohemilor, cari au și început după cum se anunță din Miskolcz, să-și retragă trupele de aici.

* **Wilson** pleacă în America, dar nu va sta decât cinci săptămâni, când iarăși se va reîntoarce în Franța, pentru ca să ia parte personal la conferința de pace.

* **În Basarabia** trupele române să luptă cu succes cu bandele bolșevice. Au reocupat mai multe localități. Au făcut mai mulți prizonieri și au omorât peste 400.

* **D'Annunzio** a publicat nu de mult, un articol aspru împotriva prieteniei franco-slave. Pentru acest motiv în Franța a fost oprită predarea piezelor lui teatrale.

* **Conferința de pace** va ține azi Sâmbătă o ședință plenară a tuturor delegațiilor, în care va stabili suma integrală a despăgubirilor ce va trebui să le plătească Germania.

* **Cartierul suprem italian** anunță, că deocamdată a demobilizat numai vre-o 900.000 soldați. Restul o să rămâie sub arme, ca să fie gata pentru un eventual războiu cu slavii de sud.

* **Ca la noi e**, în multe privințe, și la slovaci. Aproape aceleași lipsuri și greutăți ale începutului, ca la noi. Oameni puțini, slujbe multe. Legile unghurești rămân și aici, deocamdată, în vigoare. Judecătoriile, afară de cea din Trencsen, au limbă oficială cea unghurească. Foile slovace s'au sporit simțitor. Luptele de partid s'au început. Deoparte stau clericali slovaci și de alta radicalii bohemii. Fiecare partid lucră cu înțelegere pentru acvirarea de partizani.

* **Constant nopolul** a fost ocupat, în 18 Ianuarie, de trupe engleze. Guvernul turcesc s'a dovedit de neputincios față cu tinerii turci, cari sunt dușmani declarați ai antantei. Față cu machinațiunile acestora guvernul turcesc n'a luat nici o măsură. Acesta e motivul pentru care guvernul englezesc a hotărât ocuparea Constantinopolului. Toată puterea, în acest oraș, a trecut în mâna englezilor, așa, că puterea sultanului e numai nominală.

* **Contele Csúky** din Cluj a fost rugat de generalul Holban, să se angajeze la rolul de mijlocitor între conducătorii orașului și ai comitatului și între comanda armatei române. Tot acest conte protestează în această vreme, cu toată hotărîrea împotriva svonorilor, că el și mai mulți magnați din Ardeal ar fi provocat pe români să ocupe Clujul.

* **Andrássy** agită în Bern, pentru unirea Austriei, Boheimiei, Iugoslaviei și a Ungariei.

* **Cantina studenților în medicină** va începe să funcționeze la 1 Februarie v. 1919. Inscriserile se fac la Societatea studenților în medicină, palatul Eforiei în București. Plata lunară va fi de 100 lei. Pentru studenții în medicină din Ardeal sperăm să putem obține 100 de burse. Fiecare student să-și procure 1 saltea, 1 plapomă, 1 pernă, 1 farfurie adâncă, 1 întinsă, 1 lingură, 1 linguriță, cuțit și furculiță.

Caminul studenților în medicină se va deschide probabil la 1 Martie 1919.

I. Tomescu, preș. Societății.

* **Ziarele din București** anunță: Alegerile pentru constituantă în Ardeal nu se vor face în aceeași vreme ca alegerile din regatul român, în luna Martie. În Transilvania alegerile pentru adunarea națională se vor face după ce congresul de pace va fi iscălit unirea Ardealului și a teritoriilor eliberate cu regatul român.

* **Din Bucovina** ne vin vești bune. Bărbații grupați în jurul „Glasului Bucovinei“ ne dau o dovadă eclatantă, despre felul cum trebuie să se înțeleagă și să se trateze chestiunile mari, în aceste zile de prefacere, de reîntregire a neamului. Ne premerg în multe. Au înființat un partid țărănesc, așezat pe bazele de democrație largă și națională, pe care stă gruparea dlui Iorga. În nrul de Anul nou au publicat programul de muncă al acestui partid. Suntem de perfect acord. Comunitatea aceasta de vederi ar trebui să afle și o comunitate în acțiune. Să nu ne trezim odată resfirați, desfăcuți în tot atâtea grupări fragile și neputincioase. Partidele istorice sunt deja în acțiune. Ce să facem noi, cari avem o singură tradiție: cea a muncii cinstită și fără preget? Ce să facem, ca să ne ținem fari, neclintii și întregi acolo, unde ni-e locul, unde ne chiamă lipsurile mari ale neamului.

Necrolog.

† **Elena Stencil n. Marian** preoteasă, după un morb îndelungat și cu mari suferințe dară purtat cu multă răbdare, împărtășită fiind cu sf. Sacramente, în 23 Ianuarie a. c. la 4 ore dimineața și-a dat blândul și nobilul său suflet în mâinile Creatorului, în anul 23 al etății și al 5-lea al căsătoriei.

Rămășițele pământești ale seumpei defuncte s'au așezat spre odihna veșnică în cimitierul bisericii gr.-cat. din Garbovița, în 25 Ian. la 4 ore d. a.

Proprietar și Editor:

Consiliul Național Român din Blaj.

Director: **ALEXANDRU CIURA.**

Redactor: **Ovidiu Hulea.**

† **Văd. Ana Totoian n. Făianu**, în al 78 an al vieții și 24-lea an al văduviei sale — împăcată cu Dumnezeu a trecut la celea veșnice în 13 Ian. 1919. În mormântarea s'a făcut Miercuri în 15 Ianuarie, la 2 ore p. m. în Micești.

Odihnească în pace!

Cătră abonații noștri.

Răspundem mai multora, cari ne-au trimis scrisori. Faptul, că posta nu primește, sau nu inmanuiază bani, să nu împiedece pe nimeni, de a-și achita abonamentul, sau restanțele. Domnii protopopi, cari ne-au făcut mari servicii, sunt rugați să stăruiască, mai ales pentru încassarea abonamentelor restante.

Când se va restabili legătura postală, banii să poată fi spedați, cu proxima ocazie.

Administrația „Unirii“.

Viticulor român

cu praxă de mai mulți ani, abs. și de școala de viticultură, caută un post, care la 1 Martie poate să și-l și ocupe.

A-se adresă la Administrația ziarului nostru. (25) 2-3!

Gulere

simple și duple

de toată mărimea, cu 2 cor. *bucata*, se află în Blaj numai la

POLLAC

(Casa Naftali — strada Tipografiei.)
(24) 2-3

In legătoria de cărți **IOAN DOMȘA**, din Blaj, se primesc îndată **2 ucenici.** (22) 3-6

A apărut și se află de vânzare:

Evanghelia ed. II.

broș. 50 cor., legată în pânză imitație de piele cor. 100.—